

IUS MATRIMONIALE

Ze studiów nad kościelnym prawem małżeńskim

(pod redakcją ks. Wojciecha Góralskiego)

TOM V

LUBLIN 1994

Nihil obstat
Ks. dr Sławomir Nasiorowski

Imprimatur
Ks. Ireneusz Kaczorek
Wikariusz Generalny

Płock, 13.01.1994 r.
Nr 63/94

Redaktor techniczny
mgr Wiesław Kowalski

**FERNANDO DELLA ROCCA. DIRITTO
MATRIMONIALE CANONICO. TAVOLE
SINOTTICHE.**

**TERZO VOLUME DI AGGIORNAMENTO. CASA
EDITRICE DOTT. ANTONIO MILANI. PADOVA 1992
SS. 486.**

Po opublikowaniu w 1982 i 1987 r. dwóch tomów swego oryginalnego dzieła, F. Della Rocca przygotował tom 3, starannie wydany przez "CEDAM". Zawiera on krótkie opracowania dotyczące spraw małżeńskich, m.in. fragmenty wyroków Roty Rzymskiej w tychże sprawach za okres od lipca 1986 r. do grudnia 1988 r. Porządek zawartych tu treści jest analogiczny w stosunku do dwóch poprzednich tomów /z niewielką modyfikacją/.

W krótkiej części pierwszej opracowania /s. 3-3 1/ autor omawia przemówienia Jana Pawła II do Roty Rzymskiej : z 5 II 1987 r., 26 I 1989 r. i 18 I 1990 r. oraz przytacza tekst konstytucji apostolskiej wymienionego Papieża "Pastor bonus" z 28 VI 1988 r. w przedmiocie Kurii Rzymskiej.

Część druga dzieła obejmuje dwie jednostki redakcyjne: tablice synoptyczne /w liczbie 19/ wskazujące na strony, na których - w obrębie drugiej jednostki redakcyjnej - można znaleźć odnośne teksty wyroków rotalnych. Tablice te obejmują następujące hasła: symulacja całkowita, wykluczenie wierności, wykluczenie nierozzerwalności, wykluczenie dobra potomstwa, impotencja kobiety, impotencja mężczyzny, brak zgody, błąd, przymus i bojaźń, bojaźń szacunkowa, zgoda warunkowa, separacja, fragmenty różne /prawo substancjalne/, dowody, wyrok, apelacja, skarga o nieważność, ponowne przyjęcie sprawy, fragmenty różne /prawo procesowe/. Każda z tablic z wymienionymi hasłami zawiera szereg punktów. Tak np. tablica z hasłem "errore" obejmuje następujące zagadnienia /punkty/: generalia, sulla persona, sulla qualita, error iuris, error qualitatis redundans in errore, personae, prova, concordatio dubii, analisi comparativa del vecchio e nuovo Codice.

Druża jednostka redakcyjna /s. 53-432/, to 185 fragmentów umiejętnie skonstruowanych przez autora na podstawie wyroków Roty Rzymskiej oraz opracowań kanonistów, do których to fragmentów - stosownie do zagadnienia - odsyłają tablice synoptyczne. Autor zatytułował tę najistotniejszą część tomu "Massimario della giurisprudenza rotale", podobnie jak w dwu poprzednich tomach. Jest to rezultat wieloletniej pracy F. Della Rocca, dzięki której czytelnik otrzymał cenny materiał w zakresie prawa małżeńskiego tak substancjalnego, jak i procesowego.

Gdy chodzi o zawartość owych 185 opracowań, to wiele z nich stanowi dłuższe teksty /np. na temat błędu - nr 124, s. 273-279/, w których zawarte są cytaty z przemówień papieskich, wyroków rotalnych czy autorów. Sam Della Rocca zaś zwraca od siebie uwagę na wiele kwestii dokonując przy tym w pełni

korzystnej redakcji całości danego opracowania.

Obszerna bibliografia wykorzystanych prac /s. 433-442/ wskazuje na bogactwo treści dzieła. Cennym uzupełnieniem tej ostatniej są starannie wykonane indeksy /s. 443-463/ tablic synoptycznych, 185 fragmentów - według zagadnień, źródeł ustawodawczych, dokumentów Soboru Watykańskiego II, dokumentów autorów

Kongregacji Rzymskich, kanonów kpk z 1917 r., kanonów kpk z 1983 r., . wyroków Roty Rzymskiej , autorów cytowanych w wyrokach tegoż trybunału, przytoczonych w bibliografii, tychże autorów według tablic synoptycznych. Cenne dzieło F. Della Rocca stanowić powinno niezastąpiony przewodnik w odniesieniu do najistotniejszych zagadnień kanonicznego prawa małżeńskiego, znajdujących swoje żywe echo przede wszystkim w orzecznictwie rotalnym, a następnie w literaturze kanonistycznej. Nie trzeba dodawać, że w pracy trybunałów kościelnych opracowanie to może przynieść niemałe korzyści. Dobrze więc byłoby, gdyby "Tavole sinottiche" mogły trafić do regałůw wszystkich bibliotek sądowych.

Ks. Wojciech Góralski